

KVADRATI

KERAMIKA
SPLETNA PRODAJA KERAMIKE
IN KOPALNIŠKE OPREME

Online

www.keramika-online.si

Sodobna mehanizacija

V naprednem kmetijstvu prinašata digitalizacija in robotizacija razbremenitev od fizičnega dela, povečanje produktivnosti in zmanjšanje stroškov.

Dolgoročni proračun EU

Predlog proračuna v višini 365 milijard EUR daje prednost podpori malim in srednjim kmetijam ter pomoč mladim kmetom, ki jim bodo države pomagale z neposrednimi plačili.

Zeleni prsti v februarju

Najkrajši mesec je idealen za načrtovanje vrtnih zasaditev, setev v zabočke in presajanje rastlin. Če bo vreme ugodno, bodo od sredine meseca aktualne tudi tople grede.

Novi sejem Agritech

Pozimi je na kmetijah več časa za razmišljanje o investicijah in naročilih strojev; celjsko sejmišče bo med 30. januarjem in 3. februarjem razstavnim prostorom namenilo šest pokritih hal.

FOTO: JASNA MARIN

ZELENI PRSTI V FEBRUARJU

Sneg in dež sta v minulih tednih prepojila zemljo z mokroto, vendar to zelenih navdušencev v času, ko dnevi postajajo vedno daljši, še zdaleč ne bo odvrnilo od dela z rastlinami in priprav na novo vrtno sezono. Najkrajši mesec v letu je idealen za načrtovanje vrtnih zasaditev in setev v zabožke.

■ JASNA MARIN

V rastlinjakih in na svetlih okenskih policah brez neposrednega sonca lahko od sredine meseca sejemo zgodnjo zelenjavo: v zabožke, napolnjene s svežim substratom, sredi meseca posejemo solate, kolerabico, redkvico in zgodnje dišavnice.

Setve v toplo gredo

Če bo vreme ugodno, bodo od sredine februarja aktualne tudi tople grede. "Vanje februarja sejemo čebulo. Tako lahko sami pridelamo sadike avtohtonih domačih sort,

ki jih ne najdemo v vseh trgovinah," razlagata **Davor Špehar** in **Primož Brezovec** iz Zelenega sveta. "Konec februarja sejemo tudi solato, rukolo, redkvico, kolerabico, cvetačo, brokoli in zgodnje zelje. Solato najprej sejemo v multiplošče in jo imejmo do kalitve na temperaturi 20 °C, lahko kar v hiši ali stanovanju. Ko vzniknejo kalčki, solato prestavimo v toplo gredo, da se sadike ne izdolžijo. Samo na tak način namreč vzgojimo kakovostne sadike solate. Če nam ostane še kaj prostora, lahko v toplo gredo sejemo tudi rukolo in redkvico,

ker kalijo že pri 5 °C," še svetujeta sogovornika. Mlade rastline morajo biti ob hladnih nočeh zaščitene - pod steklom jih pokrijmo z vrtno pokrivalko. Ob hujšem mrazu na steklo položimo še karton in mehurčasto folijo. Čez dan večkrat prezračimo toplo gredo, da se mlade sadike ob sončnem dnevu ne posmodijo.

Pregled vrtnih tal še pred sezono

Preden se lotimo prekopavanja in gnojenja vrta, se mora zemlja osušiti, kajti mokra

tla bi z obdelovanjem samo dodatno zbili. Lahko pa v februarju damo zemljo v analizo, še zlasti, če smo opazili, da so v lanskem letu rastline na vrtu slabše rasle kot sicer. Vzorce zemlje si lahko priskrbimo tako, da z lopato na različnih mestih v vrtu, kamor bomo spomladi sejali in sadili vrtnine, izkopljemo jame z navpičnimi robovi in z robov vsake postrgamo zemljo od vrha do globine približno 20 centimetrov. Vzorce prsti je treba sproti dajati v vedro, nakar vso prst dobro premešamo in pripravimo pol kilograma do kilogram delovnega vzorca, ki ga bodo analizirali v laboratoriju kmetijskega zavoda. Delovni vzorec shranimo v papirnato vrečko ali škatlo ter ga čim prej odnesemo na testiranje na kmetijski zavod ali na Fakulteto za kmetijstvo in biosistemske vede, kjer po dostopnih cenah opravijo kemijsko analizo tal in nam nato svetujejo, kako izboljšati kakovost prsti.

Oskrba in obrezovanje sadnega drevja

S sadnega drevja odstranimo lepilne trakove, na katere so se čez zimo ulovili škodljivci, in

FOTO: ARHIV ODDAE NA VRTU

Začetek sezone v družbi 50-letnega limonovca

Oddaja Na vrtu februarja začena novo, že 23. sezono predvajanja. V prvi letošnji oddaji, ki bo na sporedu v soboto, 2. februarja, ob 16.30 na TV SLO 1, boste po besedah **Irene Bedrač** izvedeli, kakšno oskrbo potrebujejo limonovci, da dosežejo tudi 50 let starosti, in kako uporabiti njihove sadeže v kulinariki in kozmetiki. Pravijo, da mačka najbolje preženemo s črno kavo z limono, s toplo jutranjo limonado pa telo razstrupljamo in se sveži podamo v nov delovni dan. V oddaji bo tudi mala šola vrtnarjenja z Jernejem Mazejem, do 16. marca pa je še čas, da se ljubiteljski vrtičkarji prijavite na resnični izživ V grajskem parku, posebni projekt oddaje, ki bo na ekranih zaživel v drugi polovici leta.

FOTO: SHUTTERSTOCK

FOTO: FLICKR/MICHAEL CORNELIUS

[1] Konec februarja se lahko lotimo rezi okrasnih trav, in ko ne bo več nevarnosti pozebe, starih cvetov hortenzij.

[2] Zdaj je pravi čas za pripravo potaknjencev raznih dišavnic, sukulent in drugih rastlin. Za nov začetek so pripravne multiplošče, ki jih napolnimo s specialnim substratom za potaknjence. Substrat ohranjamo vlažen in topel.

[3] V drugi polovici meseca začnemo v toplo gredo sejati semena solat, kolerabice, redkvic. Tudi sejanci v sejalnih posodah bodo v topli gredi dobro odganjali.

jih sežgemo. Preverimo, ali je na deblu ostalo kaj jajčec škodljivcev, in jih odstranimo z mehko krtačo. Ko se otopli, se na jablanah lahko pojavijo jabolčni cvetožerji, zato okoli debel privežimo valovito lepenko in zgodaj zjutraj preverimo, ali so se cvetožerji skrili v rebra lepenke. Takšno lepenko sproti odstranjujemo in sežgemo.

Preden se po drevesih in trti začnejo pretakati drevesni sokovi, je treba obrezati drevesa pečkastega sadja, torej jablane, hruške in kutine. Obrezujemo, ko se temperature povzpnejo nekaj stopinj nad ničlo. Če zimsko rez opravimo januarja ali februarja, s tem spodbudimo rast drevesa. Če se drevo samo po sebi dovolj

močno razrašča, je bolje opraviti rez marca, da upočasnimo rast. Občutljive sorte jablan je priporočljivo obrezovati proti koncu februarja ali v začetku marca. Rez breskev, marelic, češenj in višenj bo na vrsti kasneje.

Februarja in marca, dokler so drevesa še brez listov, presajamo sadno in drugo listopadno drevje ter grmovnice. Tla morajo biti odmrznjena in odcejena.

Redčenje okrasnih grmovnic

Cvetoče okrasne grmovnice je treba vsaka tri do štiri leta prezračiti: stare in grčave veje odrežemo neposredno nad tlemi, odstranimo tudi zelo tanke in slabotne poganjke. Konec

FOTO: ZELENI SVET

Rez trte, kivija in jagodičastega sadja

"Takrat, ko so temperature v februarju nad lediščem in je vreme suho, se lotimo rezi trte, kivija, malin, robid, ribeza in drugih jagodičastih rastlin," svetujeta Davor Špehari in Primož Brezovec iz Zelenega sveta. "Kivi in trta rodita na enoletnem lesu, ki izrašča iz dvoletnega lesa. Februarska rez trte in kivija prepreči čezmerno soljenje v marcu ali kasneje. Pri trti in kiviju se ravnamo po zakonitosti rezi na čepe (dve, tri očesa) in šparone (do 15 očes). Pri rezi na čep pri kiviju pustimo februarja nekoliko daljše čepe (pet, šest očes), ki jih kasneje po odganjanju prikrašamo na en brst do dva. Tako zavarujemo čepe pred morebitno spomladansko pozebo, na izpostavljenih mrzlih legah.

Na vrtu porežemo tudi maline, ki že po naravi zgodaj odganjajo. Ločimo rez enkrat rodnih sort malin in dvakrat rodnih sort malin. Pri enkrat rodnih sortah pustimo primerno število lanskih poganjkov. Dvakrat rodne sorte malin lahko februarja režemo temeljito, do zemlje ali celo nekoliko v zemljo. Tako bodo dvakrat rodne sorte poleti rodile na istoletnih poganjkih. Februarja se lotimo tudi rezi drugih jagodičastih sadnih rastlin," še poudarjata strokovnjaka iz Zelenega sveta.

- [4] Rdeči dren (*Cornus sanguinea*) je grm s temno rdečimi mladimi poganjki. Zelo zgodaj spomladi ga moramo porezati tako, da pustimo največ deset centimetrov dolge štrclje. Iz njih bodo kmalu zrasle nove šibe, ki bodo naslednjo zimo intenzivnih barv. Če dreva ne režemo, bo obarvanost zelo skopa.
- [5] Solato sejemo v multiplošče in jo pustimo do kalitve na temperaturi 20 stopinj Celzija, pri čemer skrbimo za redno pršenje z vodo, da se substrat ne izsuši. Ko solata vzklije, multiplošče prestavimo v toplo gredo.
- [6] Na vrtu bo še nekaj časa trajalo, medtem ko čebulnice v lončkih, ki so bile dovolj dolgo izpostavljene nizkim temperaturam na prostem in smo jih nato prestavili v zavetno lego ali na balkon, že kažejo svojo prebujajočo voljo do življenja. Če so posajene pregosto, jih lahko februarja presadimo.
- [7-8] Dvakrat rodne maline pred rezjo in po rezi. Februarja jih lahko porežemo do zemlje ali celo nekoliko v zemljo. Tako bodo poleti rodile na istoletnih poganjkih.
- [9] Konec februarja je primeren za setev nekaterih poletnih cvetlic, ki dalj časa kalijo, kot so astre in cinije. Gomolje dalj pa bomo v tla sadili spomladi.

FOTO: FLOWERCOUNCIL

FOTO: FLORADANIA

[7]

[8]

[9]

FOTO: ZELENÍ SVET

FOTO: SHUTTERSTOCK

februarja režemo grmovnice, ki so cvetele pozimi, o čemer smo januarja že pisali v Kvadratih. Marca režemo zgolj grmovnice, ki cvetijo na začetku poletja in jeseni, medtem ko spomladi cvetoče okrasne grme obrezujemo šele po odvetu. Zimskega obrezovanja se lotimo ob dnevih, ko ni mraza.

Dreni, ki jih zaradi barvastih šib gojimo za zimski okras, kot sta *Cornus alba 'Sibirica'* in *Cornus sanguinea*, so najlepši, kadar rastejo v skupinah. Zelo zgodaj spomladi jih moramo porezati tako, da pustimo največ deset centimetrov dolge štrclje, saj bo iz njih dren pognal in že v začetku poletja dosegel lansko višino. Najlepše se obarvajo enoletne šibe, zato nam ne sme biti žal, ko se lotimo rezi.

Presajanje čebulnic in setev cvetlic

Februarja se začenjajo prebujati zgodaj cvetoče čebulnice: najprej pokukajo na plan

FOTO: SHUTTERSTOCK

Zeleni dogodki

Botanični vrt Univerze v Mariboru

- 7. februarja ob 18. uri: predavanje SKRITO ŽIVLJENJE DREVES. Predaval bo Matjaž Mastnak iz Arboretuma Volčji Potok. Predavanje bo v predavalnici Milana Erjavca v prvem nadstropju prizidka gradu Hompoš, Pivola 10.
- 12. februarja ob 13. uri in ob 15:30: PRIKAZ OBREZOVANJA JABLAN, HRUŠK IN KUTIN z dr. Stanislavom Tojnkom v sadovnjaku Botaničnega vrta Univerze v Mariboru.
- 21. februarja ob 17.45: ZDRAVILNE RASTLINE IN V FARMACIJI UPORABNE RASTLINSKE VRSTE. Predaval bo mag. Ignac Janžekovič v gradu Hompoš (predavalnica Milana Erjavca), Pivola 10.
- 26. februarja ob 13. uri in ob 15.30: PRIKAZ OBREZOVANJA SLIV, BRESKEV, ČEŠENJ z dr. Stanislavom Tojnkom v sadovnjaku Botaničnega vrta Univerze v Mariboru.

zvončki, nekoliko kasneje jim sledijo krokeri, narcise, hijacinte. Pravzaprav je cvetoče čebulnice najlažje presajati po vrtu, ko zacvetijo, saj jih takrat vidimo. Tako lahko poskrbimo za rastlinski podmladek, saj se nekatere čebulnice na vrtovih z leti močno razrastejo in jim ob gneči sorodnic zmanjka prostora za bujnost. Zato tiste rastline, ki slabše cvetijo, izkopljemo in jih z rokami previdno razdelimo ter posamezne cvetoče skupine takoj presadimo na nova rastišča, da se koreninski sistem ne posuši.

Konec februarja je primeren tudi za setev nekaterih poletnih cvetlic, ki dalj časa kalijo, kot denimo poletne astre, zajčki, cinije in okrasni tobak. Semena posejemo v zabožčke in jih postavimo na okensko polico. Tudi semena palm, banan in strelicij potrebujejo dolgo časa in veliko toplote, preden vzklijejo, zato jih lahko že posadimo v lončke. ■